

MEMÒRIA DEL PROJECTE GIRONAT PER AL BANC DE BONES PRÀCTIQUES

ÀMBIT: MEDI AMBIENT

TÍTOL: GIRONAT

DESCRIPCIÓ

GiroNat és un projecte compartit de ciutat, perdurable i demostratiu, que impulsa la biodiversitat i la infraestructura ecològica com a eixos vertebradors d'un GIR de 180 graus cap a una renaturalització urbana, transformant Girona en una ciutat més verda, resilient i saludable.

OBJECTIUS

El projecte proposa una transformació urbana que doni resposta als reptes i oportunitats que afronta Girona com a ciutat mediterrània, universitària i educadora, socialment diversa, fluvial i pròxima a la natura:

GIR estratègic en la planificació urbana, dotant la ciutat de la seva primera Estratègia Integral de Renaturalització, que projecti el full de ruta i actuacions a implantar a curt i llarg termini. GIR cap a la natura incrementant, millorant i connectant la infraestructura verda i blava per potenciar una distribució uniforme dels serveis ecosistèmics. GIR cap a la resiliència, apostant per la millora contínua de les polítiques ambientals municipals integrant de forma transversal les solucions basades en la natura (SBN). GIR cap a la salut preventiva, impulsant una ciutat més habitable i la infraestructura natural com a actiu de salut. GIR cap a la transformació social, garantint l'accés i l'ús de la natura a tota la ciutadania i contribuint a una ciutat més sensibilitzada i justa socialment i ambiental. GIR cap a la innovació, apostant per la cogeneració de coneixement, governança compartida, la incorporació de millors pràctiques i el foment de la transferibilitat i la replicabilitat de resultat.

POBLACIÓ OBJECTIU I ABAST TERRITORIAL

- Habitants de la ciutat de Girona, com a principals destinataris del projecte.
- Socis estratègics del territori amb els quals establir sinèrgies i col·laboracions durant i després de la implantació del projecte.
- Empreses i entitats que treballen en l'àmbit de la renaturalització urbana, la restauració ecològica, la dinamització social i altres relacionats amb la temàtica del projecte.
- Professionals de la salut.
- Comunitats i entitats educatives que puguin posar en marxa renaturalitzacions similars.
- Actors rellevants i claus en l'ecosistema de Girona i en els sectors de l'ecologia, la conservació, la salut i la ciutadania, que tinguin experiència, coneixements i influències en aquestes temàtiques i que puguin col·laborar a establir una estructura

similar al GiroNat per poder seguir establint projectes futurs un cop acabada la subvenció.

- Comunitat científica autonòmica, estatal i internacional.
- Altres ciutats i, especialment, els seus polítics i tècnics.

VINCULACIÓ AMB ALTRES ACTUACIONS

Per una banda, es pretén cocrear la ciutat del futur entre els diferents agents clau, i de l'altra, es busca abordar el projecte de forma transversal entre totes les àrees de l'ajuntament implicades, promovent una nova cultura de treball.

MARC DEL PROJECTE

El Pla de recuperació per a Europa té per objectiu transformar els reptes derivats de la pandèmia en una oportunitat per impulsar la transició ecològica i la transformació digital. Amb aquesta finalitat, les institucions europees han creat l'instrument NextGenerationEU (NGEU), amb 750.000 milions d'euros, per finançar projectes transformadors.

El Pla Next Generation EU (NGEU) està format per dos instruments financers: el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR) i el REACT-EU, complementaris a la resta de recursos previstos en el pressupost de la UE.

GiroNat (Gir cap a la reNaturalització per una Girona més resilient i saludable - C190) s'emmarca en el Component 4 - Conservació i restauració d'ecosistemes i la seva biodiversitat, Palanca 2 - Infraestructures i ecosistemes resilient, C4.I3 - Restauració d'ecosistemes i infraestructura verda del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR).

IMPLEMENTACIÓ

Fases i principals línies d'actuació:

Període d'execució del projecte: fins al 31 de desembre de 2025.

El Projecte **GiroNat** es divideix en 3 tipologies d'accions. Les accions A es centren en l'elaboració de documents i plans estratègics relacionats amb les actuacions B i la política en matèria de renaturalització dels propers 10 anys. Les accions B són actuacions sobre el territori que es duren a terme durant els anys del projecte. Entre d'altres, hi haurà escales de peixos, renaturalització de patis d'escoles, aules de natura, etc. Finalment, les accions C són transversals i estan enfocades a la governança del projecte, la comunicació i el seguiment de les accions amb indicadors.

Actors que hi han intervingut:

Formen part com a socis de **GiroNat**: l'Associació La Sorellona, la Universitat de Girona, l'Associació Xarxa per la Conservació de la Natura, SEO/Birdlife (Societat Espanyola d'Ornitologia) i la Fundació Institut Català per la Recerca de l'Aigua (ICRA).

I, més en concret, el **GiroNat Lab** està format per representants dels socis del projecte GiroNat, per personal municipal i per un conjunt d'actors rellevants en la temàtica provinents tant del sector públic, com del tercer sector, del món de la recerca i de l'àmbit privat que, tot i no ser socis del projecte, tenen molt a dir en aquest procés de transformació verda. La composició exacta variarà al llarg del temps, procurant integrar en cada moment les entitats amb una major implicació i capacitat de treball en xarxa, per tal de generar el màxim impacte possible als diferents barris de la ciutat.

Recursos econòmics:

El cost del projecte ascendeix fins als 3.203.507,14 euros. El projecte **GiroNat** està cofinançat per la *Fundación Biodiversidad del Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico (MITECO)* en el marc del *Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia (PRTR)*, finançat per la *Unión Europea – NextGenerationEU*, en un 95%.

Mecanismes de participació implementats:

El projecte **GiroNat** planteja dos nivells d'implicació ciutadana per a la transformació verda de la ciutat de Girona:

- Participació: Un sistema de participació oberta
- Governança: Implementació d'un model de governança compartida

Un dels valors essencials del projecte **Gironat** és la transversalitat i la participació de la ciutadania i entitats locals en tot el procés d'actuació, posant èmfasi a la fase inicial de treball col·lectiu de les necessitats i de codisseny de l'espai, prèviament al projecte d'execució, a través de diferents modalitats de participació, que ordenades de menor a major intensitat són:

- Jornades informatives: Són reunions obertes a la ciutadania, organitzades a diferents barris de la ciutat per explicar el projecte **GiroNat**, els objectius i les accions que es portaran a terme, per al conjunt de la ciutat i per al barri en sí. Són espais que volen explicar i promoure els beneficis de la renaturalització i les maneres d'adaptar-hi la nostra ciutat.
- Activitats: Són espais puntuals de caire lúdic (destinat a un públic familiar) i/o enfocats en un àmbit en concret (salut, educació ambiental). S'organitzen des de les entitats que formen part del projecte **GiroNat**, amb el suport de la Xarxa de Centres Cívics, i estan obertes a tota la ciutadania o destinades a col·lectius en concret.
- Enquestes: Espai obert a tots per avaluar l'ús, la percepció, i el coneixement de la ciutadania sobre la infraestructura verda de Girona. L'enquesta és una de les eines que està utilitzant el projecte per potenciar noves polítiques ambientals urbanes i accions de millora de la infraestructura verda (espais verds: parcs, jardins, arbrat, i

espais blaus: rius i basses), amb l'objectiu de promoure la qualitat de vida i la salut de la ciutadania.

- Voluntariat: Obert a tothom i destinat a implicar i sensibilitzar a la ciutadania en la transformació de la ciutat. Les persones amb interès reben la informació i formació necessària per a poder participar en algunes de les accions del projecte a fi de promoure la cogestió i la coresponsabilitat dels espais naturals i d'interès.
- Sessions cocreació: Són espais d'interlocució on es porta a terme la cocreació, el codisseny, els mitjans de cogestió i la valoració dels resultats de determinats projectes de diferents accions del **GiroNat**. Tenen un vessant obert a tota la ciutadania, i un altre específic a entitats de barri i d'àmbits en concret.

A més, l'Ajuntament de Girona també ha obert digitalment el **GiroNat** a la ciutadania a través de la plataforma [Girona Participa](#), en la qual es convida a les persones interessades a participar en les diferents activitats i accions de voluntariat que es duen a terme dins el projecte com, per exemple, les jornades informatives, el voluntariat ambiental o les sessions de cocreació.

I per tal de gestionar de manera més efectiva, inclusiva i que pugui incrementar l'impacte del projecte sobre la ciutat, s'han creat quatre òrgans de governança:

- El Team LAB (TL): un equip transversal d'una 40a d'agents clau encarregat de decidir l'estratègia anual, rendir comptes de la seva execució i prendre les grans decisions del projecte, entre elles la cocreació de les bases de l'estratègia de renaturalització de Girona. El TL es reunirà un parell de vegades a l'any i comptarà amb l'acompanyament d'un servei de facilitació i el suport de la secretaria tècnica. El model de governança compartida que persegueix el projecte **GiroNat** és precisament un dels punts forts del **GiroNat Lab**. Per això aquest espai de trobada estratègic compta amb una representació àmplia i transversal de persones del territori.
- L'Equip Motor (EM): està format per una representació transversal d'uns 10 integrants del TL i socis del projecte. Té les funcions executives dins del projecte i s'encarrega de promoure l'execució de l'estratègia anual, gestionar el dia a dia de la governança i el funcionament del projecte, així com d'impulsar els diferents equips operatius. L'EM es reuneix mensualment o bimensualment i compta amb l'acompanyament d'un servei de facilitació (14 sessions) i el suport de la secretaria tècnica del Lab.
- Comissió de Coordinació: es tracta d'un òrgan per a la gestió de temes més administratius, relacionats amb la gestió dels recursos de la subvenció, la comunicació amb la *Fundación Biodiversidad*, i la supervisió i seguiment a trets generals del progrés del projecte i dels socis integrants.
- Els Equips Operatius (EO): estan formats per una representació transversal d'agents, tenen un caràcter més operatiu i estan enfocats en les accions pilot amb la idea de prototipar idees, provar-les, avaluar-les i, en cas d'èxit, replicar-les en el futur a la resta de la ciutat o en altres ciutats espanyoles. Els EO es poden crear per impulsar la cogovernança de les accions del **GiroNat** (B2, B11, C1.2 C2.9) i altres accions transversals del projecte com el Comitè Científicotècnic. Els EO

compten amb l'acompanyament d'un servei de facilitació (18 sessions en total) i suport de la secretaria tècnica del Lab.

DIFUSIÓ DE LA PRÀCTICA

<https://web.girona.cat/gironat/agenda>

<https://web.girona.cat/gironat/noticies>

<https://girona-decidim.ddgi.cat/processes/GiroNat>

RESULTATS

Hi ha el compromís de:

- Rendiment de comptes de les diferents fases i presentació dels resultats finals.
- Retorn durant la fase d'execució de l'acció, per informar i dotar capacitats contínues de millora de l'acció via col·lectiu (definició de criteris i indicadors).
- Comprovació de les accions executades via implementació de criteris i indicadors acordats en la fase anterior.

IMPACTE I RECONeixEMENT

- El **GiroNat** ha sigut el projecte més ben valorat per part de la *Fundación Biodiversidad* a nivell estatal.
- El **GiroNat** és molt singular per la diversitat d'accions d'impacte que planteja i la seva visió transversal.
- Altres ciutats estan seguint l'estela de Girona en l'àmbit de la renaturalització. (Mataró, Reus, Viladecans, ...).